

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/210/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817213188
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mandžák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3817213188.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ing. Miroslava Mandžáka a členiek senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a JUDr. Ivety Sopkovej v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Bratislava, Martinčekova 13, IČO: 50 361 368, proti žalovanému: A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., o zaplatenie 1 808,72 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 4Csp/169/2017- 177 zo dňa 10. júla 2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. a III. p o t v r d z u j e.
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie v záhlaví identifikovaným rozsudkom konanie v časti o zaplatenie 131,22 eur zastavil, čo do zvyšku žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou voči žalovanému domáhal zaplatenia 1 808,72 eur, vyčísleného úroku 1 130,96 eur a 67,35 eur, úrokov zo zostatku nesplatennej istiny, t. j. zo sumy 1 808,72 eur vo výške 21,5 % ročne odo dňa 08.06.2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 1 808,72 eur odo dňa 08.06.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Vzhľadom na späťvzatie časti žaloby, súd konanie v časti o zaplatenie 131,22 eur podľa § 145 ods. 2 CSP zastavil

3. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že dňa 04.09.2012 právny predchodca žalobcu (Poštová banka, a.s.) a žalovaný uzatvorili zmluvu o úvere č. 8366046112. V bode 1. zmluvy sú uvedené údaje žalovaného, okrem iného jeho meno, priezvisko, rodné číslo, č. OP, adresa trvalého pobytu. V bode 3. zmluvy s názvom „Zmluva o úvere“ sú uvedené tieto údaje: výška úveru 2.000 eur, výška mesačnej splátky 54,00 eur, výška úrokovej sadzby 24,50% ročne, RPMN 27,44%, priemerná RPMN na trhu 19,08%, celková výška nákladov 1.797,16 eur, dátum prvej splátky 09.10.2012, dátum konečnej splatnosti úveru 09.09.2018, dátum každej ďalšej splátky k 9. dňu v mesiaci, počet mesačných splátok 72, číslo úverovej zmluvy 8366046112. Súčasťou zmluvy sú Obchodné podmienky pre úver a Všeobecné obchodné podmienky predchodcu žalobcu. Podľa Článku 6.2. Obchodných podmienok pre úver - dostupná pôžička ak klient je v omeškaní s platením čo i len jednej splátky v plnej, resp. čiastočnej výške (okrem iného) je banka oprávnená požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva. Podľa Všeobecných obchodných podmienok predchodcu žalobcu účinných od 23.6.2012, podľa bodu 3.3.11 písm. a), ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo

dohody zo strany klienta a/alebo ak omeškanie klienta s plnením splátok dohodnutých v Zmluve o úvere trvá viac ako 10 dní, je banka oprávnená postupovať podľa bodu 3.12 v tejto časti VOP. Podľa bodu 3.3.12 písm. b) ak nastanú skutočnosti uvedené v bode 3.11 tejto časti VOP, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie pohľadávky banky zo Zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti. Klient je povinný splatiť pohľadávku banky v lehote, ktorú banka určí v oznámení doručenom klientovi. Z aktuálneho stavu úveru k 07.06.2017 vyplýva stav pohľ. účtu - úroky vo výške 1 130,96 eur, pohľ. účtu - poplatky 0,00 eur, zaplatené poplatky 39,28 eur, úroky na účte ČR 67,35 eur a zaplatené splátky v období od 16.10.2012 do 10.04.2017. Výzvou na splatenie dlžnej časti úveru sumy - upozornenie z 14.10.2014 predchodca žalobcu vyzval žalovaného na zaplatenie jeho záväzkov po lehote splatnosti viac ako tri mesiace vo výške 238,95 eur. Zároveň ho upozornil na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, ak nedôjde k zaplateniu dlžnej sumy do 15 dní od doručenia výzvy. List bol odoslaný žalovanému dňa 14.10.2014. Výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 30.10.2014 predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že úverová pohľadávka sa stala k 30.10.2014 predčasne splatnou v celom rozsahu. Súčasne vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 2 183,77 eur pozostávajúcej z istiny 1 808,72 eur, úroku 359,76 eur, poplatkov 15,29 eur v lehote 10 dní od jej doručenia. Žalovanému bola výzva doručená dňa 03.11.2014, o čom svedčí doručienka. Žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku žalobcu. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. III/2017 uzatvorenou dňa 13.6.2017 medzi spoločnosťou Poštová banka, a.s. ako postupcom a BENCONT COLLECTION, a.s. ako postupníkom postupca postúpil žalobcovi ako postupníkovi pohľadávky spolu s príslušenstvom špecifikované v Prílohe č. 1 spolu s príslušenstvom a všetkými právami, povinnosťami s nimi spojenými. V Prílohe č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok je uvedená predmetná pohľadávka identifikovaná menom, priezviskom, rodným číslom žalovaného, adresou jej bydliska, číslom úverovej zmluvy, výškou istiny, úrokov a poplatkov zhodne s uplatneným nárokom.

4. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 52 ods. 1, § 100 ods. 1, § 101, §103 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a/, b/, d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Uviedol, že právny predchodca žalobcu Poštová banka, a.s. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli zmluvu o úvere, ktorá predstavuje občiansko-právny vzťah. V konaní nebolo sporné, že predchodca žalobcu pri uzatvorení predmetnej spotrebiteľskej zmluvy bol veriteľom - právnickou osobou, ktorá poskytuje spotrebiteľské úvery v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný spotrebiteľom, fyzickou osobou, ktorá nekonala v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou s poukazom na § 52 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v spore vzniesol proti uplatnenému právu námietku premlčania, preto súd prednostne skúmal, či uplatnené právo žalobcu v tomto spore je alebo nie je premlčané. V danom prípade bolo plnenie z predmetnej zmluvy o úvere dohodnuté v mesačných splátkach vo výške mesačnej splátky 54,-eur pri počte splátok 72, pri splatnosti prvej splátky dňa 09.10.2012 a konečnej splatnosti dňa 09.09.2018 a pri dátume každej splátky 9. deň v mesiaci. V konaní nebolo sporné, že predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru a že predmetný úver sa stal predčasne splatný dňa 30.10.2014. Podľa § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. V tomto prípade bola veriteľom vyhlásená predčasná splatnosť úveru listom zo dňa 30.10.2014 ku dňu 30.10.2014. V súlade s § 103 Občianskeho zákonníka začala plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, t.j. 09.10.2014. Premlčacia doba je trojročná a uplynula dňa 09.10.2017. Žaloba bola podaná dňa 27.10.2017, t.j. po uplynutí premlčacej doby. Obrana žalobcu, že jeho nárok nie je premlčaný (v súvislosti s jeho názorom o začatí plynutia premlčacej doby od 14.11.2014), súd uvádza, že v prípade zročnosti celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok je začiatok plynutia premlčacej doby upravený zákonom (§103 Občianskeho zákonníka) odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, preto „posunutie“ začiatku plynutia premlčacej doby viazané na doručenie oznámenia predčasného zosplatnenia nezodpovedá zákonnej úprave začiatku plynutia premlčacej doby. Vzhľadom na to, že uplatnený nárok žalobcu je premlčaný, súd žalobu v celom rozsahu zamietol. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V plnom rozsahu úspešný žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, súd preto rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

5. Proti tomuto rozsudku čo do výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá a v súvisiacom výroku o trovách konania žalobcu podal včas odvolanie. Deklaroval uplatnenie odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, f/ a h/ CSP a navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť v celom rozsahu alebo ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedol, že zosplatenie úveru vo svojej

podstate znamená zmenu termínu splatnosti všetkých nesplatených splátok, na ktoré má veriteľ nárok. Nejde ale o odstúpenie od zmluvy, zmluva ostáva i naďalej v platnosti. V prejednávanej veci vzhľadom na skutočnosť, že zo strany žalovaného došlo k podstatnému porušeniu zmluvných povinností, vyhlásil žalobca úver za predčasne splatný. Vyhlásením predčasnej splatnosti úveru sa premlčuje celý úverový vzťah naraz, v jednotnej premlčacej dobe, odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Nárok žalobcu tak nemôže byť premlčaný. Ochrana spotrebiteľa je dôležitým faktorom, avšak nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu. Súdny sú povinné skúmať konkrétne okolnosti uzatvorenia zmluvy a aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade nie je možné ju chápať ako obranu jeho ľahkomyselnosti a nezodpovednosti.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne vyjadril tak, že žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny. Poukázal na rozhodnutia súdov, týkajúce sa aplikácie § 103 Občianskeho zákonníka (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/26/2017 zo dňa 28.06.2018, Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/385/2016 zo dňa 04.10.2017 a Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9Co/40/2018 zo dňa 19.04.2018).

7. Ďalšie písomné vyjadrenia vo veci podané neboli.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov.

9. V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalobcu nariaďovať pojednávanie.

10. V zmysle § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

12. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP).

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

14. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Žalobca síce v odvolaní deklaroval odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a/, f/ a h/ CSP, avšak z hľadiska obsahu odvolania (§ 124 ods. 1 CSP), odvolacia námietka žalobcu spočívala v nesprávnom právnom posúdení otázky premlčania jeho nároku súdom prvej inštancie, teda v odvolacom dôvode podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

16. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

17. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, ako aj s jeho právnym posúdením, vo vzťahu k čomu podľa § 387 ods. 2 CSP poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, v ktorom sa súd prvej inštancie vysporiadal so všetkými podstatnými vyjadreniami strán sporu prednesenými v prvoinštančnom konaní.

18. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd udáva nasledovné:

19. Právny vzťah medzi stranami, založený zmluvou o úvere zo dňa 04.09.2012, je nepochybne vzťahom spotrebiteľským tak, ako to ustálil súd prvej inštancie. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatný typ zmluvy, ale ide o druh zmluvy, pre ktorú právne predpisy (nielen Občiansky zákonník) stanovujú osobitné podmienky a určujú jej náležitosti. Právna úprava spotrebiteľskej zmluvy tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch. Zmluva o úvere ako zmluvný typ je síce upravená v Obchodnom, zákonníku, čo však nevylučuje možnosť a povinnosť súdu aplikovať na ten istý právny vzťah i ustanovenia spotrebiteľského práva slúžiace na ochranu spotrebiteľa. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie správne na vec aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní, ktoré sú pre spotrebiteľa v tomto prípade nepochybne výhodnejšie a zabezpečujú jeho ochranu.

20. Podstatou odvolania žalobcu je jeho námietka proti počítaniu premlčacej doby jeho práva uplatneného žalobou, ktorá vychádza z toho, že súd prvej inštancie stanovil začiatok plynutia premlčacej doby práva žalobcu odo dňa splatnosti splátky úveru, pre nezaplatenie ktorej splátky vyhlásil právny predchodca žalobcu predčasnú splatnosť úveru. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka sa potom premlčacia doba počíta odo dňa splatnosti tejto splátky. Žalobca namieta, že k predčasnej splatnosti úveru došlo dňom 30.10.2014, a premlčacia doba jeho práva tak začala plynúť odo dňa nasledujúceho, 31.10.2014.

21. Zo skutočností zistených dokazovaním vykonaným súdom prvej inštancie vyplýva, že v rámci spotrebiteľského záväzkového vzťahu právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému spotrebiteľský úver, ktorý však žalovaný nesplácal podľa dohodnutých podmienok. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ výzvou z 14.10.2014 uplatnil svoje právo a zosplatnil celý úver v dôsledku neuhradenia troch po sebe nasledujúcich dojednaných splátok úveru (teda za august, september a október 2014). Uvedené skutočnosti ani žalobca v podanom odvolaní nerozporuje.

22. Odvolací súd sa v plnej miere stotožňuje s vysloveným právnym záverom súdu prvej inštancie, že s ohľadom na skutkový stav, ako bol v spore zistený vykonaným dokazovaním, premlčacia doba práva žalobcu uplatneného žalobou začala plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre ktorú právny predchodca žalobcu zosplatnil predčasne úver poskytnutý žalovanému (tu 09.08.2014; nie 09.10.2014 ako nesprávne uvádza súd prvej inštancie; uvedené pochybenie je však bez významu na správnosť záveru súdu prvej inštancie o premlčaní práva žalobcu a teda na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie) a uplynula v stredu 09.08.2017. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh /tak ako v tomto spore/ stanovuje Občiansky zákonník v § 103, druhá veta, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplatneného dlhu sa teda začína plynúť skôr ako dôjde k zosplatneniu dlhu, a to dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený.

23. Na základe uvedených okolností odvolací súd odvolanie žalobcu nepovažoval za dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie čo do výroku II. a súvisiaceho výroku III. o trovách konania podľa § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil.

24. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nepriznal nárok na ich náhradu žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, keďže mu žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).